

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE,
K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE

[C – 2025/002287]

18 MAART 2025. — Koninklijk besluit betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot de overslag van Russisch LNG naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Na de inval van Rusland in Oekraïne heeft de Europese Raad sancties genomen tegen Rusland. Deze sancties werden geformaliseerd in Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren. Deze Verordening is onlangs nog gewijzigd bij Verordening (EU) 2024/1745 van de Raad van 24 juni 2024 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (hierna “Verordening (EU) 2024/1745”).

Een van de sancties waarin Verordening (EU) 2024/1745 voorziet, heeft betrekking op vloeibaar aardgas van GN-code 27 11 11 00, hierna “LNG” genoemd, van oorsprong uit of uitgevoerd uit Rusland. Op grond van artikel 3novodecies van de Verordening (EU) 2024/1745 is het immers verboden om op het grondgebied van de Europese Unie overslagdiensten te verlenen voor LNG dat afkomstig is uit Rusland of uit Rusland wordt uitgevoerd. De Verordening (EU) 2024/1745 voorziet echter in een uitzondering voor het overladen van LNG van oorsprong uit of uitgevoerd uit Rusland wanneer het bestemd is voor een lidstaat van de Europese Unie en noodzakelijk wordt geacht voor de energievoorziening van die lidstaat. In samenhang met dit verbod is het ook verboden om direct of indirect technische bijstand, bemiddelingsdiensten, financiering of financiële steun te verlenen.

Gezien de huidige context is er dringend behoefte aan een duidelijk kader voor het declareren, controleren en monitoren van LNG-stromen die afkomstig zijn uit of geëxporteerd worden vanuit Rusland en dit om de transparantie en de naleving van de eisen van de Europese Unie te verbeteren.

Het voorgestelde besluit is logisch opgebouwd rond de fasen lossen, eventueel opslaan en herladen, om duidelijkheid te verschaffen over de verplichtingen, verbodsbepalingen en procedures die op elke fase van toepassing zijn. Het verbod geldt dan wel enkel voor herlaaddiensten maar om omzeiling te voorkomen zijn er instructies nodig voor het lossen en eventueel opslaan.

Het is immers van essentieel belang ervoor te zorgen dat de Russische of niet-Russische herkomst van het LNG systematisch wordt geïdentificeerd wanneer het wordt gelost in een terminal op het Belgische grondgebied; dat het opslaan, het bunkeren en het herladen van LNG in deze terminals strikt worden geregeld om te voorkomen dat de sancties worden omzeild; dat de verklaringen van de gebruikers van de LNG-terminals volledig en systematisch zijn en dat de controleprocedures waarbij de terminaloperator, de Cel Maritieme Beveiliging en de Algemene Directie Energie betrokken zijn, worden aangescherpt.

Wat lossen betreft, verplicht artikel 2 LNG-verschepers om een verklaring op erewoord in te vullen over de oorsprong van de LNG-volumes wanneer deze in een in België gevestigde LNG-terminal worden gelost. Deze verklaring moet worden ingediend bij de terminaloperator, bij de Cel Maritieme Beveiliging en bij de Algemene Directie Energie. In het geval van een onjuiste of dubieuze verklaring wordt het LNG, wat de verplichtingen en verboden betreft, behandeld als LNG van oorsprong uit Rusland of uitgevoerd uit Rusland.

Wat de opslag betreft, bepaalt artikel 3 dat de LNG-terminaloperator een register moet bijhouden waarin de herkomst van de geloste hoeveelheden LNG wordt vermeld en dat hierover regelmatig verslag wordt uitgebracht bij de Algemene Directie Energie. In dit register worden daarom per terminalgebruiker de Russische LNG-volumes (of als Russisch behandelde volumes) en de niet-Russische volumes gedetailleerd. Deze transparantie is bedoeld om te voorkomen dat sancties worden omzeild.

Wat het herladen betreft, voorziet het voorgestelde besluit in de eerste plaats in strikte regels voor het herladen en overslagactiviteiten (artikel 4). Vervolgens wordt ingegaan op de verschillende mogelijke scenario's, afhankelijk van de vraag of de overslag bestemd is voor een derde land of voor een lidstaat van de Europese Unie, om een duidelijk onderscheid te maken tussen de verschillende opgelegde verplichtingen en/of verbodsbepalingen (artikelen 5 tot en met 7).

Het voorgestelde besluit houdt aldus rekening met de verschillende scenario's waarin gebruikers van de terminal zouden kunnen proberen om internationale sancties op LNG van oorsprong uit of uitgevoerd vanuit Rusland te omzeilen. Deze bepalingen zijn opgesteld om de strategieën te identificeren en tegen te gaan die zouden kunnen worden gebruikt, zoals het verbergen van de oorsprong van ladingen, het gebruik van tussenliggende havens in de lidstaten, het virtueel vloeibaar maken van aardgas of het gebruik van contractuele praktijken om de werkelijke ontvangers of eindgebruikers van LNG van oorsprong uit of uitgevoerd uit Rusland te verhullen.

Door nauwkeurige rapportageverplichtingen, versterkte traceerbaarheidsmechanismen en strenge controles door de Algemene Directie Energie en de Cel Maritieme Beveiliging in te bouwen, anticipeert het project op deze kunstgrepen en neutraliseert het deze proactief. Dit garandeert niet alleen dat de sancties worden nageleefd, maar ook dat de maatregelen op Europees en nationaal niveau geloofwaardig en doeltreffend zijn.

De uitvoering van deze bepalingen zal elke geplande omzeiling van de internationale sancties tegen LNG van oorsprong uit of uitgevoerd vanuit Rusland voorkomen, de transparantie en traceerbaarheid van LNG-stromen van oorsprong uit of uitgevoerd vanuit Rusland naar België verbeteren en ervoor zorgen dat de energiezekerheid gewaarborgd blijft terwijl het vertrouwen van de Europese partners in de door ons Koninkrijk ingestelde mechanismen behouden blijft.

Ik heb de eer te zijn,

Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige
en zeer getrouwe dienaar,

De Minister belast met Noordzee,
A. VERLINDEN

De Minister van Energie,
M. BIHET